

Upravništvo: Ljubljana, Puceljova ulica 8.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskustvo oddelka: Ljubljana, Puceljova ulica 8.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo na območju Italije in
Izozemstvo: UPI & A. MILANO

Reclama: na Ljubljanskem pokrajnem pošto-
skem zavodu št. 17.749, na ostale kraje
Italije Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Uredništvo:
Ljubljana - Puceljova ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Sowjetische Kampfgruppe am unteren Dnjestr vernichtet

Rumänische Truppen zersprengen in der Bukovina feindliche Kräfte — 40 Sowjetflugzeuge über der Krim abgeschossen — Der heldenmütige Kampf der Besatzung von Tarnopol abgeschlossen

Aus dem Führerhauptquartier, 18. April. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Kampfraum von Sewastopol scheiterten Versuche der Sowjets, ein beherrschendes Höhen Gelände zu nehmen.

Über der südlichen Krim schossen deutsche Jagdflieger am 17. April in heftigen Luftkämpfen 29 sowjetische Flugzeuge, in der Masse Schlachtfieger, Flak 11 weitere Flugzeuge ab. Leutnant Lambert vernichtete allein 12 feindliche Flugzeuge.

Am unteren Dnjestr und im Raum von Jassy liess die Wucht der feindlichen Angriffe gestern etwas nach. Eine über den Fluss gesetzte feindliche Kampfgruppe wurde vernichtet. In der östlichen Bukovina zersprengten rumänische Truppen feindliche Kräfte.

Im Raum Delatin-Stanislaw und östlich Stanislaw brachen deutsche und ungarische Verbände hartnäckigen feindlichen Widerstand und warfen die Sowjets unter hohen hitlergen Verlusten zurück.

Bei Tarnopol kämpften sich weitere Teile der Besatzung befehlsgemäss zu den in harten Angriffskämpfen vorgedrungenen, von der Luftwaffe wirkungsvoll unterstützten Verbänden des Heeres und der Waffen-SS durch. Damit hat der heroische Kampf der Besatzung unter Führung des am Vortage des Ausbruchs gefallenen und inzwischen vom Führer mit dem Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes ausgezeichneten Generalmajors von

Neindorff seinen Abschluss gefunden. In 25 tägigem erbitterten Ringen hat sie, von Transportfliegergeschwadern trotz stärkster feindlicher Abwehr in aufopferndem Einsatz versorgt, dem Ansturm einer mehr als zehnfachen feindlichen Übermacht bei schwerstem Artilleriefeuer und laufenden Luftangriffen standgehalten und durch das Binden feindlicher Kräfte den Aufbau einer festen Abwehrfront ermöglicht.

Erst als Munitions- und Wassermangel den weiteren Widerstand unmöglich machten, wurde der Befehl zum Ausbruch gegeben.

In der vergangenen Nacht griffen starke deutsche Kampfteilverbände die Bahnanlagen von Kiew mit guter Wirkung an. In den Zielräumen entstanden mehrere Grossbrände und ausgedehnte Zerstörungen. In Italien brachen Stosstruppen einer ost-märkischen Grenadierdivision in die feindlichen Stellungen ein und sprengten zahlreiche Unterstände.

Nordamerikanische Bomber führten im Laufe des 17. April erneut Terrorangriffe gegen Städte Südosteuropas, besonders in Belgrad entstanden Schäden in Wohnvierteln und Personenverluste. Unter schwierigen Abwehrbedingungen wurden 6 feindliche Flugzeuge von deutschen und bulgarischen Luftverteidigungskräften abgeschossen.

In der letzten Nacht warfen einige britische Flugzeuge Bomben auf das Stadtgebiet von Köln.

Unicenje sovjetske bojne skupine ob spodnjem Dnjestrju

Rumunske čete so v Bukovini razbile sovražne sile — 40 sovjetskih letal sestreljenih nad Krimom — Zaključitev junaškega boja tarnopolske posadke

Führerjev glavni stan, 18. apr. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Na bojišču pri Sevastopolju so se izjalovili poskusi sovjetskih čet, da bi zavzele neko obvladujoče višinsko ozemlje.

Nad južnim Krimom so nemški lovski letalci sestrelili 17. aprila v silovitih letalskih bojih 29 sovjetskih letal, po večini bojnih letalcev. Protiletalsko topništvo je zabilo 13 nadaljnjih letal. Poročnik Lamerer je sam uničil 12 sovjetskih letal.

Ob spodnjem Dnjestrju in na področju pri Jasiu je večeraj nekoliko popustila silovitost sovražnikovih napadov. Uničili smo sovražnikovo skupino, ki je prekoračila reko. V vzhodni Bukovini so rumunske čete razbile sovražne sile.

Na področju Delatin-Stanislaw ter vzhodno od Stanislawova so nemški in madžarski oddelki zlomili trdovraten sovražniški odpor ter vrgli sovjetske čete, ki so imele velike krvne izgube, nazaj.

Pri Tarnopolu so se nadaljnji deli posadke prebili na povelje k oddelkom vojske in SS, ki so z uspešno podporo letalstva v hudih bojih prodrali naprej. S tem se je končal junaški boj posadke pod poveljstvom na dan pred izpadom padlega generalnega majorja von Neindorffa, ki ga je medtem Führer odlikoval s hrastovim listom k viteškemu križu železnega križa. V 25 dnevnih ogorčenih borbah je posadka oskrbovana kljub najmočnejši sovražniški obrambi s požrtvovalnim delovanjem prevoznih letalskih jat, v najtežjem topniškem ognju in v neprestanih letalskih napadih kljubovala navalu več ko 10 krašnje sovražnikove premoči ter je z vezanjem sovražnikovih sil omogočila izgradnjo trdnj obrambe bojne črte. Šele, ko je pomankanje municije in vode onemogočilo nadaljnji odpor, je dobila posadka povelje za izpad.

V pretekli noči so napadli močni oddelki nemških bojnih letal z dobrim učinkom kolodvorske naprave Kijeva. Na področjih ciljev je nastalo več velepožarov in velika razdejavanja.

V Italiji so vdrli udarni oddelki neke vzhodno-marske grenadierske divizije v sovražnikove postojanke in poglani v zrak številne postojanke.

Severnoameriški bombniki so izvedli 17. aprila ponovno strahovalne napade proti mestom južnovzhodne Evrope. Posebej v Beogradu je nastala škoda v stanovanjskih okrajih in izgube med prebivalstvom. Pod težkimi obrambnimi pogoji so sile nemške in bolgarske protiletalske obrambe sestrelile 6 sovražnikovih letal.

V zadnji noči je nekaj angleških letal metalo bombe na mestno področje Kölna.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 17. apr. Vojno poročilo se glasi: Na Krimu so nemške in rumunske čete držale napredovanje nasprotnika na jugozapadu polotoka in mu pri zaletu hude izgube oklopnikov in letal. Ob spodnjem Dnjestrju in na področju Orgejeva so naše ogorčeno se branile čete z učinkovito podporo letalstva odbile več boljševiških poizkusov vdora. Na področju severovzhodno od Jasiu je sovražnik utrpel pri krajevnih napadih hude izgube. Tukaj in dalje zapadno je bilo v bojih 10. in 11. aprila uničenih 13 sovjetskih oklopnikov, 42 protiookopnih topov in neka druga baterija, razen tega je bilo zaplenjeno še številno orožje, strelivo za uničevanje oklopnikov in drugo gradivo. Na ostalem bojišču ni bilo važnejših bojev. V teku dneva so anglo-ameriški letalci izvedli strahovalne napade na mesti Turn-Sevorin in Brašov, pri čemer so povzročili škodo v stanovanjskih okrajih in izgube med civilnim prebivalstvom.

Bukarešta, 18. aprila. Vrhovno poveljništvo rumunske vojske je 17. aprila objavilo naslednje vojno poročilo:

Na Krimu smo razbili pred postojankami nemških in rumunskih čet sovražnikovo napado. Ob spodnjem Dnjestrju so se izjalovili poskusi boljševikov, da bi razširili svoja predmostja, kakor tudi poizkusi, da bi stvorili nova predmostja na zapadnem bregu. V odseku severno in severozapadno od Jasiu smo odbili močne sovjetske napade, ki so jih podpirali oklopniki. Dne 16. aprila so izvršili sovražnikovi bombniški oddelki teroristične napade na mesta Brašov, Turn-Sevorin, Bacau in Galac. Povzročili so škodo v stanovanjskih predelih in izgube med civilnim prebivalstvom.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 18. apr. Finsko vojno poročilo javlja, da so Fini na zapadnem delu Karelske ožine zavrnili napad sovjetske naskakovalne skupine, ki ga je izvedla po silovitih topniških pripravah. Sovražnikova skupina je bila skoraj popolnoma uničena. Na srednjem delu Maaselskae ožine so pregnali sovražnikov oddelki, ki je prodal s pomočjo topništva.

Boji v Italiji

Berlin, 17. apr. Na južnitalijanskem bojišču so bili v nedeljo posebno uspešni nemški izvidniški in udarni oddelki. V noči na 16. april je uničil več udarni oddelki pri Osmogni sovražnikovo oporišče s posadko 30 mož. Drugi oddelki izvidniških in udarnih čet so poglani v zrak noko nadaljnjo sovražnikovo oporišče več bunkerjev s strelivom, 4 sovražnikove oklopne in dovedilne večje števil, ujetnikov. Akcije sovražnih udarnih čet so se izjalovile pri Minturno San Angelo in San Vilagiu.

Na nettunskem predmostju ni bilo v nedeljo kakih posebnih bojev. Sovražne zvidnice niso uspeli pri Campo di Carne, pokopališču Caranu in Carreto Altu. Nemški izvidniški oddelki so brez lastnih izgub dovedli ujetnike. Nemci so ves dan in vso noč obstreljevali s

težkim površinskim ognjem daljnostrelnih baterij skladišča, oskrbovalne ceste in iztovarjalnišča na področju Nettuna, zaradi česar so nastali na letališču v skladiščih pogonskega goriva požari in eksplozije. Hkrati so metala min zasula z ognjem Ardes Apriljo in področje Cisterne.

Terorističen napad na Beograd in Sofijo

Berlin, 17. apr. V današnjih dopoldanskih urah so napadli severnoameriški bombniki v zaščit skoraj stmenjenih oblakov Beograd in Sofijo. Bolgarska in nemška letalska obramba je zapletla napadajoče štirimotorne bombnike, ki so jih spremljale močne jate lovcov, v letalske boje. Opažene so bile številne sestrelitve, vendar se niso znane podrobnosti o obrambnih uspehih. Prizadeti so bili stanovanjski okraj obeh mest. Civilno prebivalstvo je imelo izgube.

Berlin, 18. apr. Severnoameriški bombniki so 17. aprila znova teroristično napadli južnovzhodna mesta. Zlasti v Beogradu je bila v stanovanjskih okrajih povzročena škoda. Prebivalstvo je imelo izgube. Kljub težavnim obrambnim pogojem sta nemška in bolgarska protiletalska obramba zbil 6 sovražnikovih letal.

Beograd, 18. apr. Pri večerajšnjem terorističnem napadu na Beograd, ki so ga izvršila angloameriška letala prav na pravoslavno Veliko noč, niso letalski gangsterji zadeli nikakih vojaških ciljev. Prve bombe so padle v trenutku, ko so bili Beograščani pri velikončnih cerkvenih slovesnostih ali pa so jih poslušali pri svojih radijskih aparatih oziroma pred javnimi zvočniki. Drugi val zavezanih bombnikov je kakor uro kasneje odvrgl bombe znova na popolnoma civilne cilje.

Božilov bolgarskemu narodu

Sofija, 18. apr. Ministrski predsednik Božilov je za pravoslavno veliko noč govoril po radiu bolgarskemu narodu. Izjavil je, da praznuje vsa Bolgarija letošnje praznike v znamenju glozne vojne in težkih preizkušenj. Nekatera bolgarska mesta, zlasti prestolnica, so morala zaradi terorističnih napadov težko trpeti. Ves bolgarski narod se spominja trpljenja in gnetih ter človeških žrtev, ki so jih morali prenašati sovjetski prebivalci, toda Bolgarije s temi metodami ne bo mogode odvrti od njenih ciljev. Bolgarski narod so dobro zaveda, da bo le z žrtvami in s trpljenjem lahko dosegel svojo končnovojno samostojnost in popolno enotnost. Na Veliko noč je vera bolgarskega naroda močnejša kakor kdaj koli. Pravica bolgarske stvar bo po vsem trpljenju in preizkušnjah končno je zmaga. Bolgarija je pripravljena, da bo v tej težki vojni prestala še hujše preizkušnje.

Strahovalni napad na rumunsko prestolnico

Bukarešta, 17. apr. Nedeljski napad angloameriških oddelkov na Bukarešto je bil na predvečer pravoslavne Velike noči prvi strahovalni napad. Bombe so padle brez izbire cilja na razne stanovanjske okraje prestolnice, predvsem na notranje mesto. Več javnih poslopij cerkva in muzejev je bilo porušeni ali poškodovani. Med drugimi je bila z več bombami zadeta bucareštanska univerza in zelo porušena.

Novi hrvatski poslanik v Nemčiji

Zagreb, 18. apr. Novi hrvatski poslanik v Berlinu, dr. Vladimir Rošak, je sredi odpotoval v Nemčijo. Na kolodvoru so se od njega poslovili razni predstavniki, med njimi tudi nemški poslanik v Zagrebu, Rošak je pred odhodom zastopniku DNB-ja izjavil: »Veselim se, da me je Poglavarik imenoval za hrvatskega poslanika v Berlinu. Prav posebno pa me veseli svoje nove naloge, ker sem bil že od nekdaj globoko prepričan o neizmisljivi usodni povezanosti obeh naših narodov, ki se je obnesla že v mnogih stoletjih, ter o sigurni končni zmagi v našem boju proti boljševizmu in plutokraciji.«

Mountbatten je preložil svoj glavni stan na Cejlon

Singaj, 17. aprila. Na tiskovni konferenci je izjavil kapetan vojne ladje Macušima da ima Japonska dve obrambni črti, zunanjo za »izkrvavitve in notranjo za uničenje sovražnikovih sil.

Kapetan je nadalje opozoril na vest iz Sonana, da je bil Mountbattenov glavni stan premeščen na Cejlon. Dejal je, da se to lahko smatralo kot znak, da se Angliji tepla v New Delhiju ne čuti več varne in da bodo skušali udariti v Burmo z Indijskega oceana.

Napovedani Wallacov obisk v Čungkingu je tolačil zastopnik japonske vlade kot dokaz za ameriško namero obvladati Kitajsko. Američani bi zaradi pomanjkanja lastnih ljudi radi dosegli, da bi se Kitajci tepli za Ameriko proti Japoncem. Macušima je zaključil, da bosta Kitajska in Japonska skupno s svojimi ogromnimi človeškimi rezervami izvojevali zanesljivo zmago nad svojimi nasprotniki.

Japanci potopili 4 sovražne podmornice

Tokio, 15. apr. Z nekega neimenovanega japonskega oporišča na Pacifiku poročajo, da so v zadnjih dneh v tamkajšnjih vodah potopili štiri sovražne podmornice. Poročilo pravi, da je ta uspeh posledica ojačanih ukrepov japonske mornarice za uničevanje sovražnih podmornic. Dve podmornici so uničili bombniki za dolge plete, ostali dve pa vojne ladje.

Führer za žalni svečanosti za ministra Adolfa Wagnerja

Monakovo, 17. apr. Na željo državnih vodij, ministrov, pokrajinskih vodij in generalov so je Führer v ponedeljek udeležil žalnih svečanosti za državnim ministrom Adolfom Wagnerjem v kongresni dvorani Nemškega muzeja. Führer je podeli Adolfu Wagnerju zlati križ s hrastovimi listi Nemškega reda. Žalni govor je imel državni minister dr. Göttele, ki je poudaril, da odhaja s pokrajinskimi vodjem Wagnerjem eden izmed najboljših. V mnogih letih boja si nismo mogli predstavljati nobene srečne ali kritične ure stranke ali Reicha, v kateri bi Adolf Wagner ne stal poleg Führerja. Njegovo delovanje je za stranko nepozabno prav tako nepozabno pa ostaja njegovo delo v velikopoteznem podpiranju umetnikov. S smrtjo pokrajinskega vodje Wagnerja, je poudaril ob koncu minister Göttele, se je končalo življenje borca v pravem pomenu besede. Kot tovariš in zgleden narodno-socialističen bорец bo ostal nepozaben.

Jasen pogled v bodočnost

Svojo zrelost in svojo pravico do obstoja manifestira narod v najtežjih trenutkih svojega življenja. Kar velja za narod kot skupnost, velja v enakih meri za vsakega njegovega člana, zlasti se za njegovo vodilno plast. Prvi pogoj narodnega voditelja pa je njegov čut za odgovornost in nobena druga dvoma ni, da je sredi zgodovinskega dogajanja, kakršnega nam prinaša sedanjaja vojna, odgovornost voditeljev najtežja. Zato je narod lahko pomirljen glede svoje usode, če ve, da ima na krmiu moke, ki se svoje odgovornosti v polni meri zaveda. Kdor naroda tudi v njegovih najtežjih trenutkih ne zapusti in ne beži pred odgovornostjo, zasluži, da mu narod zaupa svojo usodo.

Te misli so se morale vzporediti slovenskemu Slovencu, ki je imel v nedeljo priliko, da je poslušal prepričevalne programske besede predsednika generala Rupnika, ki so bile namenjene vsemu slovenskemu narodu. Predsednik je govoril kot mož in voditelj, ki se svoje odgovornosti ne le v polni meri zaveda, temveč nanjo tudi sam izrecno opozarja. Pri tem ga težki časi, v katerih se je znašel naš narod zaradi vojne in zaradi protinarodnega delovanja komunističnih izkoreninjenecov, prav nič ne plašijo. Nasprotno, prav zaradi njih je čutil dolžnost, da prevzame nase vse težko breme vodilnega položaja, ne zaradi sebe in svojih koristi, temveč izključno le v korist naših narodnih skupnosti. Položaj, v katerega so pahinili dogodki naš narod zlasti po 8. septembra lanskega leta, in pa doslej doseženi uspehi so vsestransko potrdili pravilnost njegove odločitve.

Svojo globoko zavest odgovornosti za svoj narod je predsednik Rupnik vnovič živo razodel vprav na nedeljskem zborovanju, na katerem so mu ogromne ljudske množice zato tudi izpričale svoje popolno zaupanje. Preproste, jasne in klene so bile njegove besede, s katerimi je prikazal naš trenutni stvarni položaj: prav tako jasne in odločne pa so bile besede, s katerimi nam je pokazal pot v boljšo bodočnost. Temeljne programske izjave, ki so se kot rdeča nit prepletale skozi vsa ostala njegova izjavljanja, so izzvala viharno pritrdjevanje zbranih množic. To je najboljši dokaz, da je g. predsednik govoril iz srca vseh poslusalcev, ko je programsko prihlil: Napeti moramo vse sile, da v tem velikem in težkem času zadržimo in da si potem priborimo in izoblikujemo trajen nacionalni obstoj, pravičnega družabni red, napredek in blagostanje v družbi pomirjenih in zblizanih evropskih narodov. Kateri Slovenec bi tega jasnega programa ne podpisal z obema rokama?

Iz teh temeljnih izjav je g. predsednik razvil vse ostale naloge naše narodne skupnosti in vseh njenih članov v teh dneh naše narodne in obče človeške preizkušnje. Pogled v bodočnost je pri tem naslonjal na preteklost in vso sedanjo stvarnost ter je pri tem izpovedal marsikatero resnico, ki temu ali onemu ne bo ljuba. Toda pravi voditelj, ki se zaveda svoje odgovornosti, pove ljudem tudi resnice, ki jih neradi slišijo. To so v našem primeru predvsem resnice, ki izhajajo iz našega evropskega položaja in naših evropskih dolžnosti, predvsem pa iz naše majhnosti, ki nam narekuje, da svoji kvantitativni slabosti odmoremo s svojo kvalitativno močjo. Ostra je bila tudi predsednikova obsodba našega nekdanjega strankarstva in klikarstva, obsodba, ki se je izluščila v temeljno resnico, kateri so zbrane množice navdušeno pritrdjevale: »Kot majhen narod si luksuza strankarske politike ne moremo več privoščiti.« Kateri razsodni Slovenec bi tudi te resnice ne podpisal z obema rokama?

Takšnih resnic pa je v predsednikovem govoru še vse polno in tu so vse niti božje ne moremo dotakniti. Izbruseni in izklesani čut odgovornosti kažejo predvsem njegova izjavljanja o dolžnostih posameznika in stanov v naši narodni skupnosti, zlasti pa o nalogah in pomenu naše mladine. Z novimi ljudmi v novo bodočnost — to je bil jedrat zaključek njegovih jasnih programskih izjav.

Težka in velika je naloga, ki jo moramo skupno izvršiti, toda neomajna vera v uspeh je od g. predsednika prešla na vse ogromne množice poslusalcev in zajela vse zdrave Slovence. Voditelj, ki se zaveda svoje odgovornosti, zasluži zaupanje. To zaupanje so g. predsedniku izpričali udeleženci in poslusalci nedeljskega ljudskega zborovanja. S svojim delom, svojo podporo in pomočjo pri vseh njegovih plemenitih narodnih prizadevanjih pa mu je bo izpričali in sproti izpričeval ves slovenski narod. Uspehi, ki jih je g. predsednik v tem kratkem času šestih mesecev že dosegel, bodo potegnili za seboj še vse tiste, ki se trenutno morda še obotavljajo, a ki jih bo novi razvoj pod predsednikovim vodstvom nedvomno povsem pritegnili nase. Tedaj bo slovenski narod ozdravljen in se bo s hvaležnostjo spominjal dela, ki ga je v najusodnejših časih v občo slovensko korist izvršil predsednik general Rupnik.

Brezuspešni sovražnikovi napadi

Uspeli nemški protinapadi — Napredujoča oklopniška skupina je sprejela dele tarnopolske posadke

Berlin, 18. aprila. Na Krimu so se 16. izjalovili stalni boljševiški napadi na nove nemške postojanke okrog Sevastopolja. Pri obrambi sovražnikovih oklopnikov so uničili nemški grenadirji na nekem mestu 6 sovjetskih bojnih voz. Skupine bojnih letal so bombardirale sovražnikove oklopniške sile in baterijske postojanke. Uničile so več oklopnikov in precej težkega orožja. Lovci so sestrelili v letalskih bojih 13 sovjetskih letal.

Ob spodnjem Dnjestrju je poizkušal sovražnik ves dan, da bi razširil svoja dosežanja predmostja in stvoril nova, vendar so mu nemški in rumunski oddelki v hudih bojih preprečili te namere. Sovjetskim napadalcem so zadali hude izgube. Južno-vzhodno od Orgejeva (Orheja) je prišlo le do krajevnih boljševiških sunkov, ki niso imeli nikakega uspeha. Severno in severozapadno od Jasiu pa so boljševiki znova napadli z neko divizijo, ki so jo spremljali številni oklopniki. Tudi ta sunek je izpodbil zaradi udarne moči nemških grenadirjev, ki so uničili 16 oklopnikov in 12 sovražnikovih topov. Pri napadu močnih boj-

nih letalskih skupin na sovjetske oklopniške zbirališča in kolone vozil pri Tiraspolu so bombe in letalsko orožje uničile številne oklopne in motorna vozila. V noči na 17. april so napadli nemški bojni letalci več važnih kolodvorov v severni Ukrajini. Povzročili so občutna razdejavanja in požare. Nemški lovci so zbil 16. aprila na vzhodnem bojišču 29 sovražnikovih letal.

Iz nekega, prejšnjega dne na južnem bregu Dnjestra vzhodno od Stanislawova stvorjenega predmostja so nemške čete prodrele dalje proti jugu. Napad je kljub sovražnikovemu odporu dobro napredoval. Nemci so prekoračili neko železnico in zavzeli več krajev. Boljševiki so v svojih brezuspešnih protinapadih izgubili 9 oklopnikov. V odseku ob Strypi so grenadirji in vojaški oddelki SS z naskokom zavzeli neko sovražnikovo predmostje. Zaplenili ali uničili so 12 oklopnikov in 31 topov.

Bojni skupini vojske in oddelkov SS je uspelo, da je sprejela dele tarnopolske posadke. Boljševiki so se z zapada podirajočim oddelkom izredno srdito upirali, kljub temu pa je uspelo nemškim silam, da so se z uspešno pomočjo bojnih letal toliko prebile naprej, da so se jim lahko pridružile skupine tarnopolske posadke. Kakor bojna morala preveča tarnopolske moke, nam dokazuje primer podčastnika, ki j. takoj potem, ko je njegova skupina prišla v stik s prodirajočim oklopniškim oddelkom, skočil na oklopnik in vodil oddelki proti znanim sovražnikovim postojankam, da je tako prinesel zaželeno pomoč nadaljnim tovarišem.

Južno od Bereze so boljševiki po hudem obstreljevanju s minami izvršili s kakimi tremi bataljoni krajevnih izvidniških sunkov, ki pa so ga Nemci zavrnili. Tudi južno-vzhodno od Ostrova so se izjalovili sovjetski krajevnji sunki in so nemški vojaški čisti nekaj vdor. Južno od Pskova sovražnik zaradi velikih izgub, ki jih je dobil v preteklih dneh, ni več nadaljeval svojih velikih napadov, temveč se je omejil na posamezne sunkove.

Pesimistična Knoxova izjava

Vigo, 15. apr. Vojna se dolgo ni dobljena, je dejal ameriški mornariški minister Knox v petek na nekem govoru v Torontu. Bil je mnenja, da bodo morali zavezniči doprinesli še precej žrtev. »Trdnjavi obeh velikih sovražnikov sta še popolnoma nedotaknjeni,« je dejal minister, »za prebitje njihovih obzidij bodo potrebni večji napori kakor so bili kateri koli, ki smo jih doslej izvršili.«

Präsident General Rupnik verlässt nach seiner Rede das Hotel Union.

Präsident general Rupnik zapušta po svojem govoru poslopje hotela Union.

Die Volksmengen, die bei der Kundgebung am Sonntag keinen Platz mehr im Versammlungsareale finden konnten, scharten sich in den umliegenden Strassen und folgten der Rede des Präsidenten Rupnik vor den Lautsprechern.

Množice, ki pri nedeljski manifestaciji niso dobile več prostora v zborovalni dvorani, so se zbirale na ulicah in trgih ter pred zvočniki poslušale govor predsednika Rupnika.

ZAVEDNI LJUBLJANI!

Dva zgodovinska dogodka v četrtek: razvitje slovenske zastave in zaprisega domobranske vojske

V četrtek bo slovenski narod praznoval svoj veliki zgodovinski praznik. Zgodovinski zato, ker bo ta dan prvič v zgodovini poldruga tisočletja, odkar živi na tej sveti zemlji, dobil svojo narodno zastavo, simbol svoje slovenske narodne bitnosti. Na isti dan, ko veliki nemški narod, tvorec nove Evrope in nosilec borbe proti največjemu sovražniku pravice in poštenja in vsake narodne misli, proti brezbožnemu in brez-narodnemu komunizmu, slavi svoj narodni praznik, bo tudi slovenski narod, najmanjši v Evropi, z najvišjega mesta dobil priznanje, da je v odločilni uri evropske in svetovne zgodovine storil svojo narodno in evropsko dolžnost. V četrtek bo poleg nemške državne zastave, ki predstavlja nemško vojaško zasledbeno oblast na tem vojnem področju, slovensko razvita tudi naša slovenska zastava. Ta zgodovinski dogodek je poleg uradnega priznanja, da ta del Evrope pripada slovenskemu narodu, obenem tudi potrdilo, da je dveletna krvava borba slovenskega ljudstva proti boljševizmu pravilna in uspešna.

Po svečanem razvitju zastave bo na Stadionu zaprisega naše domobranske vojske. Tudi to bo slovensko potrdilo in priznanje naše borbe. Slovensko domobranstvo, ki se je preko prvih, najprej maloštevilnih, najzaved-

nejših borcev bivših vaških straž vključevalo v slovensko vojsko, ki jo je slovensko ljudstvo moralo zaradi tega prehoditi, razraslo v mogočen velen organiziranega boja proti komunizmu, bo pri Vsemogočem Bogu priseglo, da bo začetno borbo za slovenski narod in domovino izvedlo do zmagovitega konca, do popolnega uničenja komunizma na slovenski zemlji.

Po končani zaprisegi bodo domobranske čete od Stadionu korakale po glavnih ulicah Ljubljane. Ljubljana bo imela priliko navdušeno pozdraviti svoje branitelje, branilce slovenske zemlje, slovenskega naroda in slovenskih svetinj. Pokazala bo, kaj čuti do teh najboljših sinov naše zemlje, znova bo izpricala vdanost in hvalečnost borem za lepšo bodočnost Slovencev. Ljubljana hvalečnost domobranskim borem tudi dolguje, saj je po njihovi zaslugi bila obvarovana pred grozotami komunistične strahovlade, ki je imela namen spremeniti jo v pokopalnico in razvaline.

Zato naj v četrtek noben zaveden Ljubljančan ne ostane doma! Pokazimo, da je domobranstvo zares naša narodna vojska, naš ponos, naše upanje, porok naše lepše bodočnosti. Zasužimo s svetlejšimi borci, vzključimo jim in dokazimo s tem spoštovanje in hvalečnost do njihove borbe. Dokazimo, da Ljubljana ni komunistična, da je vedno bila, je in bo vedno slovenska!

Spored četrtkovih svečanosti

1. Zjutraj ob 7 bo budnica domobranske godbe in častne čete po sledečih ljubljanskih ulicah: Srednja tehnična šola, Gorupova ulica, Ob Gradaščici, Mirje, Emonska cesta, Napoleonov trg, Vegova ulica, Kongresni trg, Selenburgova ulica, Prešernova ulica, Trimostrje, Stritarjeva ulica, Pred škofijo, Kopitarjeva ulica, Zmajski most, Resljeva cesta, Komenskega ulica, Tavčarjeva ulica, Gosposvetska cesta, Bleiweisova cesta, Pokrajinska uprava.

2. Ko bo častna četa prispela pred palačo Pokrajinske uprave in po prihodu najvišjih nemških in slovenskih predstavnikov oblasti bosta na balkonu Pokrajinske uprave na slovesen način dvignjeni nemška in slovenska zastava.

3. Po dvigu zastav bo na Stadionu ob Dunajski cesti sv. maša, ki se je bodo udeležili naše domobranske enote skupno s svojimi poveljniki. Po maši bo svečana zaprisega slovenskih domobrancev, nato pa bo general Rösener podelil ranjencem posebne ranjeniške značke.

4. Kmalu po 10 dopoldne se bo s Stadionu razvil svečan sprevod domobranskih čet proti Kongresnemu trgu, kjer bo mimohod pred najvišjimi predstavniki. Čete bodo nato krenile proti Srednji tehnični šoli, kjer bo razhod.

„Končna zmaga bo naša!“

Govor ministrskega predsednika Toja na seji tehnične komisije sil trojne zveze

Tokio, 17. apr. Ob priložnosti seje tehnične komisije sil trojne zveze je podal min. predsednik general Tojo pregled splošnega vojaškega položaja. Dejal je, da sta Amerika in Anglija, ki sta v pričetku vojne doživljali neuspeh za neuspehom, od lani napovedovali protinapade z vseh strani ter sta na vzhodu in zapadu ob zunanjem robu ozemelj obeh sil poltisočletja številnimi silami napadli, vendar jima nikjer ni uspelo, da bi omajali trdne osne postojanke. Obratno je postala vera v nepremagljivost njihovih postojank iz dneva v dan trdnjša. »Naši sovražniki«, je dejal min. predsednik, »so v zadnjem času še glasneje poudarjali otvoritev drugega bojišča v Evropi, toda Nemčija prav čaka na to pustolovščino. Trdno sem prepričan, da bi v tem primeru nemška armada napad ne le razbila, temveč bi angloameriškim armadam zadala uničujoč udarec, ki bi močno približal končno zmago naših treh sil.«

Nemški poslanik Stahmer je govoril v daljših izjavah o političnem položaju. »Strnjena skupnost vseh držav trojne zveze,« je dejal, »je najzavežnejši pogoj za končno zmago. Napori naših sovražnikov v zadnjih mesecih, da bi z goljufijami obljubami in z grožnjami omajali posamezne evropske države, ki so v naši zvezi, so se izjalovili. Nemški zavezniki v Evropi so spoznali, da jih bo pred uničevalno voljo sovražnih sil obvarovalo le meločno sodelovanje z Nemčijo.«

Japonska, ki je osvobodila narode Velike vzhodne Azije izpod anglosaškega suženstva in izkoristila, je sedaj pričela reševati tudi indijski narod izpod tujeje britanskega gospodstva. Nemčija je prav v zadnjih tednih znova pokazala, da je poklicana zaščititi evropske narode pred velikanskim navalom uničujočega boljševizma. V Italiji je nemška vojska odbila težke angloameriške napade ter je pri Cassinu izvojevala obrambno zmago, ki predstavlja za sovražnika veliko razočaranje. Nemčija je zagotovila obrambo vseh ostalih evropskih dežel pred vsakim sovražniškim poizkusom invazije. Nemško domače bojišče se je v obdobju vrednim junarstvom upiralo terorističnim napadom. Proizvajalna sposobnost nemškega vojnega gospodarstva ni le ostala na dosedanjih stopnjah, temveč se celo jača. Pregled vsega vojnega položaja nam pravi, da nas čaka najodločilnejše obdobje vojne. Ta čas zahteva največji napor vseh sil vojske in domovine, najzveč sodelovanje našega naroda in pripravljenost na vse žrtve. Države, ki so združene v zvezi sil trojne pakte, pa imajo vse te pogo-

NAVODILA OBČINSTVU

1. K svečanostim pred Pokrajinsko upravo se bodo zbrali posebej vabljene zastopniki javnih in kulturnih ustanov ter državnih in samoupravnih uradov ob 7.45 na pločniku nasproti palače. Dostop na ta prostor bo dovoljen samo s posebnimi vstopnicami. Ostalo občinstvo, predvsem naše uradništvo, naj se postavi po Bleiweisovi cesti ob obeh boki palače Pokrajinske uprave.

2. K zaprisegi na Stadionu civilisti ne bodo imeli dostopa.

3. Za svečani obhod po mestu, ki se bo iz Stadionu razvil kmalu po 10 dopoldne, naj občinstvo zasede oba pločnika od Stadionu po Dunajski cesti in Selenburgovi ulici do Kongresnega trga. Prostor pred nunsko cerkvijo je namenjen za uradništvo javnih in samoupravnih uradov. Ostalo občinstvo naj se razporedi po ostalem prostoru Kongresnega trga ter zasede ulice proti Srednji tehnični šoli, da spet pozdravi naše domobrane na njih poti skozi Gradišče, po Gorupovi ulici do Srednje tehnične šole.

Opozarjamo, da ima ob železniškega prelaza na Dunajski cesti pa vse do Gradišča na pločnikih prvo mesto šolska mladina, ki bo tvorila živ spjalni svečanemu sprevodu. V vsem se pokoravajte navodilom rediteljev!

ŽENE IN DEKLETA!

Pripravite cvetje za naše junake. Izpridajte jim svoje vdanost na njih zmagoslavni poti skozi slovensko Ljubljano!

Jasni cilji držav trojne zveze

Tokio, 17. apr. Tudi konferenca tehnične odbora držav trojne zveze odraža po mnenju političnih krogov japonske prestolnice jasne cilje obeh sil in njihovo prisrčno sodelovanje. »Jomijuri Hoče piše, da se sedaj znova vidi, da ta zveza ne temelji na začasnih skupnih koristih pogodbenic, temveč na globokem skupnem življenjskem temelju. Zato je ta zveza v dosednjih letih svojega obstoja tako uspešno prestala vse preizkušnje ter vse vojaške in politične izpremembe. V trenutku, ko se njeni nasprotniki silno mučijo, da bi uničili narode trojne zveze, ima seja tehnične odbora tem večji pomen. Posvet je dokazal zaupanje v končno zmago, ki ne bo izostala, čeprav bodo težave še tako velike.«

Odstop Badoglijeve vlade

Amsterdam, 18. apr. Kakor javlja angleška poročevalska služba iz Neapelja, je baje Badoglio podal v ponedeljek zjutraj bivšemu kralju Viktoriju Emanuelu ostavko svoje vlade. Dasi to še ni uradno potrjeno, pravi poročilo, je Viktor Emanuel poveril Badogliju sestavo nove vlade.

Iz dodatnih vesti angleške poročevalske službe je razvidno, da namerava Badoglio po zgledu vlad raznih ljudskih front sestaviti nov ministrski svet. Zato se je pričel pogajati s komunističnim voditeljem Ercoli-Togliattom, liberalcem dr. Crocejem in članom akcijske stranke Cabaccolom. Ti strankarski predstavniki so tipični zastopniki vlade ljudske fronte, ki je kakor znano vedno napovedovala boljševizma. Ercoli je po Reuterju že namignil, da razpolagajo komunisti z najmočnejšimi silami v južni Italiji in da bodo zato postavili svoje pogoje. Poleg Badoglija samega se bo baje v novo vlado ljudske fronte vrnil še sedanjí mornariški minister, kar je nov dokaz, da dela izdajalec Badoglio vse, da bi pognal svoj izdani narod boljševikom v naročje.

Zatemištev od 21. do 5.

Abgabe von Sonderzuteilungen und Erhöhung der Brotration

Aus Anlass des Geburtstages des Führers des Grossdeutschen Reiches Adolf Hitler am 20. IV. 1944 werden folgende Sonderzuteilungen gegeben:

I.

a) 500 g Marmelade und 100 g Obstäfte auf den Abschnitt No. 21 — Ap. der Aprilgrundlebensmittelkarte, 200 g Tomatenpulp auf den Abschnitt No. 22 — Ap. der Aprilgrundlebensmittelkarte und 4 dl Brantwein auf den Abschnitt No. 23 — Ap. der Aprilgrundlebensmittelkarte (1 dl Obst — 1 dl Wachholder — und 2 dl Weinbrand) bei den Stammkaufleuten.

b) In Milchläden, denen der Milchverkauf genommen wurde, und auf den Ständen auf dem Pogačarplatz:

200 g Parmesanke auf den Abschnitt No. 16 — Ap. der Aprilgrundlebensmittelkarte. Anstalten und Inhaber von Bots über 10 kg Käse bekommen diesen in den Lagern der Genossenschaft »Mlekotrg« Pred škofijo.

c) Kinder bis zu einem Jahr bekommen nur in Laibach in ihren Milchläden je 1/2 kg Honig.

d) Kinder bis zu 3 Jahren je 1 kg Aepfel auf den Abschnitt »A« der Aprilzuteilungskarte Do.Ma. für Kinder bis zu 3 Jahren bei der Kmetijska družba, Novi trg und den Ständen auf dem Pogačarplatz.

e) Schwerarbeiter je 150 g Würste auf den Abschnitt »TD — 12« der Aprilzuteilungskarte für Schwerarbeiter bei den Metzgerm Remec Franc, Kastelic Alojzij und Krašovec Franc auf dem Pogačarplatz.

f) Schwerstarbeiter je 250 g Innereien auf den Abschnitt »NTD — 13« der Aprilzuteilungskarte für Schwerstarbeiter.

g) Werdende Mütter je 250 Innereien gegen Abgabe des Stammschnittes der besonderer Märzlakekarte für Brot, Innereien für Schwerstarbeiter und werdende Mütter werden bei oben angeführten Metzgerm abgegeben. Innereien unter f—g verteilt Cernivce. Stanko bei dem Stände auf dem Pogačarplatz.

II.

Auf Grund des Abschlusses weitgehender Handelsvereinbarungen mit Deutschen Reich ist dem Obersten Kommissar die Möglichkeit gegeben, die zur Zeit geltenden Brotationen ab 20. April folgend zu erhöhen:

1. für Jugendliche von 9—18 Jahren von 225 g auf 275 g.

2. Handarbeiter von 325 g auf 375 g.

3. Schwerarbeiter von 425 g auf 475 g.

4. Schwerstarbeiter von 525 g auf 575 g.

Die Erhöhung tritt am Geburtstag des Führers, den 20. April 1944 in Kraft und wird die Verteilung für die Zeit vom 20.—30. April nachstehender Weise erfolgen:

a) Jugendliche von 9—18 Jahren 550 g Brot oder 454 g Einheitsmehl gegen Abgabe des Abschnittes »Do. Mc. III« der Feberzuteilungskarte Do. Mc. in den Landgemeinden auf die vom zuständigen Versorgungsämtern aus zugehenden »Kleinen Anweisungen«;

b) Handarbeiter der ganzen Provinz die gleiche Brot- oder Mehlmenge wie unter a)

Delitev posebnih dodatkov

in zvišanje obroka kruha

Ob priliki rojstnega dneva Führerja velikomemškega Reicha Adolfa Hitlerja na dan 20. aprila 1944 bodo prejeli potrošniki naslednje posebne dodatke racioniranih, oziroma kontingentiranih živil:

I.

1. Potrošniki, stanujoči v mestu Ljubljani, ki so v posesti osnovne živilske nakaznice za mesec april, bodo prejeli na dan 20. aprila 1944:

a) pri svojem stalnem trgovcu:

500 g marmelade in 100 g sadnega slupra na odrezek »21—Ap«;

200 g paradižnikove mezge na odrezek »22—Ap«;

4 del žganja (in sicer 1 del domačega sadnega ali pa vinskega žganja, 1 del brijevca in 2 del konjaka) na odrezek »23—Ap«;

b) v mlekarinah, katerim je bila nedavno odvzeta prodaja mleka ter na mlekarških stojnicah na Pogačarjevem trgu:

200 g trdega sira (parmezana) na odrezek »10—Ap«.

Zavodi, ki imajo večje število osnovnih živilskih nakaznic ter lastniki posebnih nakazil (bolnišnice, begunske kuhinje), ki so upravičeni na prejem količine sira večje kot 10 kg, bodo kupili ta sir v skladišču zadruge »Mlekotrg«, Pred škofijo.

2. Otroci do 1 leta starosti bodo prejeli samo v Ljubljani vsak v svoji mlekarici po 500 g medu na svojo mlečno nakaznico.

3. Otroci do 3 let starosti bodo prejeli po 1 kg jabolk na odrezek »A« dodatne živilske nakaznice Do.Ma. za mesec april pri Kmetijski družbi, Novi trg, in na stojnicah na trgu.

4. Delavci pri težkih delih, ki so v posesti dodatne živilske nakaznice »T. D.« za mesec april, izdane jim od Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani, bodo prejeli 150 g klobas na odrezek »T. D. 12«.

5. Delavci pri najtežjih delih, ki so v posesti dodatne živilske nakaznice »N. T. D.« za mesec april, izdane jim od Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani, bodo prejeli po 250 g drobovine (jetra, srce, jezik, pljuča, vampi itd.) na odrezek »N. T. D. 13«.

6. Noseče žene, ki so v posesti glavne posebne dodatne živilske nakaznice za kruh za mesec marec, izdane jim od Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani, bodo prejele po 250 g drobovine (jetra, srce, jezik, pljuča, vampi itd.) proti izročitvi glavne omenjene nakaznice.

Klobase pod 4. bodo prodajali na dan 20. aprila mesarji: Remec Franc, Kastelic Alojzij, Krašovec Franc in Rotar Pavel. Drobovino pod 5. in 6. pa mesar Cernivce Stanko na stojnicah na Pogačarjevem trgu.

Enake dodatke bodo prejeli tudi potrošniki, stanujoči v občinah Ježica, Polje, Dobrunje in Rudnik pri svojih trgovcih v dotični občini na odrezke ustreznih živilskih nakaznic, ki jih bodo določili preskrbovalni uradi teh občin v medsebojnem sporazumu enako za vse občine.

II.

Po sklenitvi dalekosežnih trgovinskih pogodb z nemškim Reichom je uspelo dem Oberste Kommissarju za Jadransko primorje zvišati veljavne obroke kruha za 50 g dnevo, in sicer:

gegen Abgabe des Abschnittes »R.D. 6« der Aprilzuteilungskarte;

c) Schwerarbeiter der ganzen Provinz die gleiche Brot- oder Mehlmenge auf den Abschnitt »T.D. 11« der Aprilzuteilungskarte;

d) Schwerstarbeiter der ganzen Provinz die gleiche Brot- oder Mehlmenge gegen Abgabe des Abschnittes »N.T.D. 14« der Aprilzuteilungskarte.

Die gleichen Zulagen bekommen die Bezugsberechtigten aus den Gemeinden Ježica, Polje, Dobrunje und Rudnik gegen Abschnitt, die die Gemeinden im Einvernehmen bestimmen.

Abgabe von Innereien

Ausser der schon bekanntgegebenen Sonderzuteilung von bezugsbeschränktem Lebensmittel kommt aus Anlass des Geburtstages des Führers des Grossdeutschen Reiches Adolf Hitler am 20. IV. 1944 an unter angeführte Bezugsberechtigte noch eine Sonderzuteilung von Innereien zur Abgabe. Verwaltungen von unten angeführten Anstalten behoben Anweisungen für Innereien am Mittwoch, den 19. April 1. J. zwischen 9 und 11 Uhr beim »Prevo« Gosposka 12-I, Zimmer No. 7 und zwar:

Allgemeines Krankenhaus, Frauenkrankenhaus, Krankenhaus des Slowenischen Roten Kreuzes, Krebsheilanstalt, Slajmerheim, Asyl des H. Joseph, Asyl Josephinum »Tadavil« (Japljeva), Soziales Hilfswerk (alte Zuckerfabrik), Volksküche, Arbeiterheim Küche der Arbeiterkammer, Eisenbahnermense — für Flüchtlinge, Jugendasye v Trnovo (A. Jerina) und Zelena jama; Sämtliche Schulküchen die schon besondere Anweisungen von Prevod beziehen; Werkküche der Papierfabrik Vevče, der Stadteisenbahnen, der Fabrik Saturnus, der Tabakfabrik, der Fabrik »Kolska« und der Berufsfeuerwehr; Verband von Gaststätten Betrieben für Gaststätten der Stadt Laibach.

Sämtliche Angeführten werden ersucht die Anweisungen nur in der angegebenen Zeit abzuholen da später wegen anderer Arbeiten die Anweisungen für Innereien auszufolgen unmöglich sein wird. Anbei ersuchen wir, dass alle, die diese Notiz gelesen haben, die betroffenen aufmerksam machen, falls diese die Notiz übersehen sollten. Die Bevollmächtigten sollen eine auf 1/4 Bogen geschriebene Erklärung unterschreiben von Verwalter über die Anzahl der Kranken bzw. verkostigten, die sich am 19. d. M. im Stande befinden mitbringen.

Anweisungen

für Sonderzuteilungen

Händler und Genossenschaften in Laibach beheben beim »Prevo« Novi trg 4, II. Anweisungen für Brantwein, Obstäfte, Marmelade und Tomatenpulp in nachstehender Reihenfolge:

Mit der Anfangsbuchstabe Ke—P morgen den 19. d. M. vormittags und mit der Anfangsbuchstaben R—Z und Sämige morgen den 19. d. M. nachmittags.

Delitev drobovine

Razen že oglašene izreine delitve racioniranih živil bodo prejeli na dan 20. aprila 1944 povodom rojstnega dneva vodje velikomemške države Adolfa Hitlerja spodaj naštetí upravičenci še posebne nakazilo drobovine. Prehranjevalni zavod zato poziva uprave vseh spodaj naštetih ustanov, naj dvignejo dne 19. aprila (sreda) med 9. in 11. uro dopolne nakazila za dvig drobovine v »Prevodu«, Gosposka ulica 12-I, soba št. 7. in sicer:

Splošna bolnica, ženska bolnica, Bolnica Slov. rdečega križa, Zavod za novotvorbe, Slajmerjev dom, Zavetišče sv. Jožefa, Zavetišče Jožefinum, Mestno zavetišče (Japljeva ulica), Pokrajinski podporni odbor (Stara cukrarna), Ljudska kuhinja, Delavski dom, Kuhinja delavske zbornice, železniška menza — za begunce, Mladinska zavetišča: Vič, Trnovo (A. Jerina) in Zelena jama; vse »šolske kuhinje«, ki se prejemajo posebna nakazila pri »Prevodu«; obratne kuhinje: papirnice Vevče, državnih železnic, tovarnen Saturnus, tobakne tovarne, kolinske tovarne in poklicnih gasilcev; Zbiranje gostinskih obratov za gostinskiške obrate v mestu Ljubljani.

»Prevod« prosi vse naštete, naj pridejo po nakazilo vsakekor v določenem času, ker pozneje ne bo vsled drugega dela mogoče izdajati nakazila za drobovino. Obenem prosimo, da oni, ki bodo predali ta oglašeno prizadeje, če bi morali oglašeno prizadeje, naj prinese s seboj na osemnik pole izjavo, podpisano od upravičenca o številu bolnikov ali ostarbovancev, ki so na hrami na dan 19. t. m.

Nakazila za posebne dodatke

Trgovci in zadruge v Ljubljani naj dvignejo pri »Prevodu«, Novi trg 4, II. nakazila za žganje, sadni sok, marmelado in paradižnikovo mengo po naslednjem redu: z začetnicami Ke—P 19. aprila dopoldne in z začetnicami R—Z ter zamudniki dne 19. aprila popoldne.

Gospodarstvo

Kam je privedla Grčija ubegla vlada

V seriji člankov o stanju oskrbe v posameznih evropskih državah prinaša beograjska »Donauzeitung« pod gornjim naslovom poročilo iz Grčije, iz katerega pomemamo naslednje:

Veliko trpljenje in pomanjkanje grškega prebivalstva v zimi 1941—42 je še sveže in neposredno v spominu vsemu grškemu prebivalstvu, čeprav se to pomanjkanje v pretekli zimi ni ponovilo. Inicijativi in uspešnemu delu posebnega pooblaščenca nemškega zunanjega urada za jugovzhod, poslanika dr. Neubacherja in »Organizaciji za pomoč Grčiji«, ki je pod zaščito Mednarodnega rdečega križa, gre za sluga, da je bil omogočen povečan dovoz nujno potrebnih živil, kar je omogočilo povsem zadovoljivo prehrano prebivalstva v pretekli zimi. Če ne bo prišlo do nepredvidnih težav v dovozu, je računati s tem, da bo oskrba grškega prebivalstva tudi v prihodnjih mesecih zadržana. Navzile temu pa je stanje oskrbe prej ko alej resno.

V ospredju gospodarskih in političnih dogodkov je borba proti inflaciji in dviganju cen. Doslej odgovornim činiteljem finančne in valutne politike v Grčiji ni uspelo obvladati inflacijo. Sredi novembra lanskega leta je grška vlada izdala številne mnogo obetajoče ukrepe za stabilizacijo cen in tržnih razmer, vendar se upanja niso izpolnila. Uspejo je preprečiti prekomerno izživiljanje spekulativnih sil, tako da je postal ritem inflacije bolj počasen, navzile odločnim intervencijam pa se ni ustavilo dviganje cen in zlasti se ni popolnoma ustavilo tiskanje novih bankovcev. Tako se je v zadnjih mesecih še povečala napetost med cenami in dohodki. V jeseni izdani ukrepi so imeli za posledico, da je začasno nazadovala cena zlatemu funtu na črni borzi. Toda v začetku letošnjega leta se je tečaj zlatega funta pričel zopet nadalje naglo dvigati, še v večjem obsegu pa so se začele dvigati cene živilom in ostalemu blagu. Ogromen dvig cen v zadnjih letih nam drastično prikazuje naslednja primerjava cen na atenskem trgu. Cena za eno oko (1.28 kg) kruha, ki je bila v oktobru 1940, še 10 drahem, je 1. januarja t. l. dosegla 34.000 drahem, 24. marca t. l. pa 260.000 drahem. Cena mesa za eno oko se je povzpela od 50 drahem v oktobru 1940, na 300.000 drahem v začetku letošnjega leta in 960.000 drahem dne 24. marca t. l. V istem času se je olje (ena oka) podražilo od 50 odnosno 200.000 na 1.680.000 drahem, moka se je podražila od 12 odnosno 80.000 na 420.000, krompir pa od 6, odnosno 40.000 na 300 tisoč drahem. Cena enemu paru čevljev, ki je znašala v oktobru 1940, okrog 450 drahem, se je v začetku letošnjega leta povzpela na 2 milijona drahem, sedaj pa se giblje na višini 15 do 20 milijonov drahem. Prav tako se je podražila moka srajca od 500 na 800.000 drahem odnosno 6 do 8 milijonov drahem.

Za razvoj cen in inflacije je značilno, da je morala grška banka v februarju letošnjega leta izdati nove bankovce po 50.000 in 100.000 drahem.

Grška vlada se ni dala premotiti od tega razvoja in je nadalje odločena, preprečiti najhujše posledice inflacije in v mejah možnosti onemogočiti nadaljnje spekulativno dviganje cen. Brezkompromisno se drži politike restrikcije kreditov in je v zadnjem času z uspešnimi ukrepi za absorbiranje odvečne kupne moči spravila del obnove bankovcev nšaj v blagajne Grške banke. Seveda je treba še počakati, če bodo odgovorni činitelji gospodarstva z dosej uporabljenimi sredstvi obvladali inflacijo.

V tem prizadevanju je pomemben činitelj za stabilizacijo in reguliranje gospodarskega prometa nemško-grška družba »Degriess«, ki je od prvega dne svojega obstoja skrbela za povečanje uvoza blaga v Grčijo. Nedavno objavljeno letno poročilo te družbe nam pove, da je Nemčija v teku lanskega leta »izvozila v Grčijo 34.216 ton najrazličnejšega blaga v vrednosti 78.4 milijona mark. Obseg nemškega izvoza v Grčijo je sedaj znatno večji, kakor je bil pred letom 1939. In predstavlja spričo od vojne povzročenih ovir brez dvoma velik uspeh. Z delovanjem te družbe je oživila blagovna izmenjava med Nemčijo in Grčijo v korist obeh držav, saj je tudi izvoz grških surovin v Nemčijo v zadnjih letih občutno narasel. Danes predstavlja blagovna izmenjava z Nemčijo hrbtnico grške zunanje trgovine.

Izredni pooblaščenec nemškega zunanjega urada za jugovzhod poslanik dr. Neubacher si je od početka svojega delovanja postavil nalogo, čim bolj omiliti neizogibne in trde posledice vojne v grškem gospodarstvu in pomagati grškemu narodu preko najhujših čsov. Pod najtežjimi okoliščinami je prizadevanju tega odločnega moza uspešno obdržati vsaj intakten gospodarski ustroj dežele in preprečiti popoln polom. Seveda pa je grško gospodarstvo doživelo v zadnjih letih hrevet prestresljev in je bilo premočno izčrpano in raztrgano, da bi bilo mogoče v razmeroma kratkem času doseči popolno umirjenje Grčije in končno rešiti vse težkote. Vsekakor pa je zboljšanje življenjskih pogojev grškega naroda, ki ga je dosegel dr. Neubacher, delo, ki bo zapisano v zgodovini sedanje vojne kot vzor nemške organizacijske sposobnosti. Ko bo nekega dne konec sedanje vojne, tedaj se bo pokazalo, da ni bilo zastojen veliko obnovitveno delo, ki so ga izvršili Nemci v Grčiji. Sadeži tega dela bodo prinesli korist vsi deželi, izkušnje, ki so bile dosežene na obeh straneh v sedanji vojni, pa bodo velikega pomena za bodoče nemško-grško razmerje.

Gostinske lokale, trgovske in obrtne poslovalnice morajo gosti oziroma poslovalnice morajo gosti oziroma ob alarmu čim hitreje izprazniti; lokale je treba radi zavarovanja proti tatvini zapreti in, kolikor je to možno, okna odpreti in spustiti žaluzije, da se steklo čim bolj zavaruje pred poškodbami radi zračnega pritiska in drobcev.

Kronika

* Omejena izdelava ortopedičnega obnove. Pristojno ministrstvo v Berlinu je izdalo prepoved za izdelovanje ortopedičnih obnav, Prepoved se nanaša na čas od 26. marca do 10. junija t. l. ter velja samo za potrebe civilnega prebivalstva. Ortopedična obnove za vojne poškodovance in pripadnike nemške oborožene sile se bodo še nadalje izdelovale kakor doslej.

* Stoletna starica je umrla. V Salzburgu je umrla, kmalu potem ko je doživela svoje stoto leto, Katarina Tomašek. Bila je rodom iz Lienza.

* Peklenski stroj v Vatikanu. Papeževa švicarska garda je odkrila v Sikstinski kapeli 9 kg težak peklenski stroj, ki je bil skrit v lesenem zaboji in postavljen pod znano Michelangelovo »Poslednjo sodbo«.

Preiskava peklenskega stroja je dognala, da je angloameriškega izvora. Ni dvoma, pravijo poznavalci razmer, da je bil nameraven komunističen atentat, zaradi česar bodo v bodoče z največjo natančnostjo preiskali vse zaboje in vso prtljago, ki prihaja v vatičansko mesto.

Iz Ljubljane

u— Nov grob. Za večno je zapustil svoje nadzornik bolnikov pri Zavodu za socialno zavarovanje g. Franc Deschman. Za njim žalujejo soproga Marija in drugo soroštvo. K večnemu počitniku bodo pokopali na spremilu v sredo ob 16 iz kaple sv. Franciška na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Svojem izreka-mo naše iskreno sožalje.

u— Jože Trafenik t. dne 6. t. m. je umrl v Mariboru splošno znani bivši ravnatelj Spodnještajerske ljudske posojilnice in dolgoletni dirigent stolnega cerkvenega zbora. V Ljubljani bo slovesni rečnik za rajnim v frančiškanski cerkvi v četrtek, 20. t. m. ob 8. zjutraj.

u— Ludvik van Beethoven je bil 1819 imenovan za častnega člana ljubljanske Filharmonične družbe. Že šest tednov kasneje, to je 4. maja 1819, se je mojster zahvalil za to čast — saj je spadala naša Filharmonična družba kot druga v Evropi (ustanovljena 1702) med najčastitljivejše. V pismu govori mojster vseh mojstrov, največji vseh muzikov z naravnost ganičvo skromnostjo o svojih »neznanih zaslugah za glasbeno umetnost« in obljublja v dokaz svoje hvalečnosti eno svojih del. Se do konca svetovne vojne so hranili kot svetilno Beethovenov rokopis »Pastorale« simfonije z lastnoročnimi opazkami skladatelja v arhivu Filharmonične družbe. To za nas tako pomembno simfonijo bomo poleg Čajkovskega in Liszta slišali na VIII. simfoničnem koncertu velikega Radijskega orkestra v ponedeljek 24. aprila ob 19. Na to zanimivost se posebej opozarjamo. — Predprodaja vstopnic je v Matični knjižarni, k

u— V počastitev spomina blagopokejke gospe Pavle Suhadolnik, soproge podpredsednika g. Suhadolnika Franja, veleposelnika v Borovnici, je Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani daroval 1000 lir za revne soljarje ter občinske ubože v Borovnici. Uprava občine Borovnica se za velikodušno darilo zahvaljuje tudi v imenu onih, katerim je prispevek namenjen.

u— Zavoljo točnosti nam je prijatelj lista poslal naslednje pismo: V četrtekovi številki ste priložili sliko in kratek opis

Operna pevka ga Kogejeva

gostuje drevi skupaj z g. I. Francem v Bizetovi priljubljeni operi »Carmen«. Za nastop go. Mile Kogejeva, ki že tri leta uspešno deluje v hrvaški Operi, vlada v Ljubljani simpatično zanimanje.

Kultura

Pregled »Azazel«

Kdor je pred sedanjim premiero Pregleda »Azazel« prebral to delo v knjigi in ga nato videl na odru, je mogel upravitelj s solsko nazornostjo spoznati, kako močni so zakoni, ki obvladujejo oder Da bi »Azazel« dosegel kar se da velik učinek, je morala odstopi skoraj polovica besedila in dramatik sta se pridržila dramaturga in režiser kot najzgodnejša sodelavca. V dramati, ki naj res zaživi na odru (in prva uprizoritev »Azazela« pred mnogimi leti je pokazala, da od samih epizodnih likov ni bilo videti drame), so pripovedovanje, miljejsko slikanje in razpoložljiva lirika postaršala za deva, največkrat samo odvečnega obtežila tiste poglavne gibalne sile, ki brez nje ne more nastati zares učinkovita drama: konflikta. Kakor v upodabljanju umetnosti arhitektura, ne prenese med slovnostnimi umetnostmi dramske preveč nepotrebnih obtežil, neangarskih okrasov, ničesar, kar ni utemeljeno z logično smislitostjo same zgradbe. Po pisatelji, ki nimajo ostrejšega čuta za izrazito dramsko oblikovanje; v svoje dramske poizkuse vnašajo povsem pripovedno snov in ji dajejo zgolj formalno dramsko značaj. Njihovo gledanje je linearno slikarsko, medtem ko bi moralo biti arhitektonsko-plastično. To so bistveni razločki, in vsaka uprizoritev nam pokaže vedno znova, da n' mogoče ustvariti nič trajnega, če se ne upoštevajo estetski zakoni dramatike.

Nekateri romani imajo takó dramskično snov, da lahko cela povlaka prenese na oder ne da bi jih bilo treba dramatizirati; zadošča vloga čitalca, da poveže posamezne prizore. To smo videli pred mnogimi leti v primeru »Bratov Karamazovih« in »Sela Ste-

nove operne pevke gđ. Majke Zakrajškove. V opisu stoji napisano, da je gđ. Majda Zakrajškova doma iz Notranjih Goric, kar pa ne odgovarja resnici. Gospodična Zakrajškova, je doma iz Blatne Brezovice pri Vrhniki, kjer je bil njen oče nad 20 let šolski upravitelj. Šele pred nekaj leti se je družina preselila v Notranje Gorice. — Prosim, da omenjeno napako popravite, ker po mojem mnenju je človek doma tam, kjer je rojen. Gospodična Majda Zakrajškova je pa rojena v Blatni Brezovici pri Vrhniki, ter je tudi tam doma, le sedaj stanuje v Notranjih Goricah.

u— Za stare onemogle Ljubljance v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je podarila tverda »Siemens« d. d., tehnična pisarna v Ljubljani, Dunajska 1, 300 lir namesto venca na krsto pok. ge. Minke Vuga; gradbeno podjetje šver et Kosi je pa podarilo 500 lir namesto cvetja na krsto gđ. Danice Škafar. Mestno županstvo izreka dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiralnih.

u— Skrb, kaj morate delati na vrtni, odpade, če si kupite Delovni koledar. V Delovnem koledarju imate navedeno, kdaj se kaj seje in kdaj se opravlja druga dela. Dobi se v knjižarni Trškovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

u— Krznarstvo Danilo Predalič, Sv. Petra cesta 18, sprejema vsakršno kožu-hovino čez poletje v shrambo in po želji tudi strokovno popravi. 385

Naš klasik in prerok

Simon Gregorčič

je v nedosežno lepih besedah in prispodobah v svoji pesnitvi »Ojliki« naslikal razne prizore iz našega življenja. Ti prizori so bili prav tako živi pred več ko 50 leti, kakor so še danes in Zmiski pomoči gre hvala, da bo to Gregorčičovo delo izšlo ob 100letnici njegovega rojstva v taki obliki kakor se ne zlepe kako delo pri nas. Kdor bo dobil to krasno pesnikovo odo z mojstrskimi ilustracijami akademskega slikarja Gvidona Birole, bo vesel in tudi ponosen, da je lastnik tega členege izdaja. Takih srečnikov bo skoraj tisoč, toliko bo namreč sedaj vseh dobikov ljudske knjižne tombole Zimske pomoči.

Zato pridno segajte po tomboških tablicah, ki jih dobite po trafikah, pri pismonoših in drugih prodajalcih ter v pisarni tomboškega odseka v Gradščini št. 4. Zrebanje se bo začelo v nedeljo 7. maja in bo objavljeno v vseh naših dnevnikih.

u— Nesreče, 45 letni delavec Alojz Metel iz Ljubljane je v Slomškovi ulici padel in si zlomil desno nogo. Stanislav Bučar, 21 letni delavec z Iga, se je pri sekanju drv vseskal v levo. 37 letna žena mehanika Hedvika Česnova iz Ljubljane se je zastrupila s plinom, ker je v stanovanju počila plinska cev. 25 letnemu delavcu Valentinu Jurjevcu iz Polja je pri delu transmijski jermen poškodoval levo. Franca Škofa, 45 letnega delavca iz Ljubljane, je na Ambroževem trgu povozil nekaj avto, pri čemer si je zlomil desno nogo. 21 letno hčer posestnika Alojzija Markljevo iz Vel. Gabra je neznan pes ugriznil v desno nogo. Janez Vidic, 30 letni žel. delavec iz Smarja, si je pri padcu zlomil levo nogo. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

u— Pasjih izpizov je bilo lani prijavljenih mestnemu zdravstvenemu uradu 17. Med letom je bil ugotovljen tudi 1 primer pasje stekline. Oboliel je dobro negovan pes bernardinec. Pri človeku se pasja steklina ni pojavila. Po vseh primerih ugrizov je mestni fizikat odredil živinozdravniški pregled psa, ugriznjenega pa so bili v Higienem zavodu cepljeni.

Zaklonska so zadosti varna proti ruševinam in drobecem le tedaj, če so zunanje očitne zadosti zavarovane. Kolikor je potrebno se posebno podpiranje kletnih prostorov, je odvisno od višine stavbe in načina gradnje.

Iz Gorice

Še je poštenje na svetu. Gorška občina objavlja, da sta bila najdena večja zneska. Prizadeta lastnika ju lahko dvigneta pri mestni blagajni.

Nezgodil v Grgarju in Ajdovščini. 23 letna gospodinja Ivanka Vidic iz Grgarja je šla v gozd nabirati suho vejčje. Našla je izstrelek, kar je bilo za najhujšo usodno. Vidiceva ima zaradi eksplozije rane na levi nogi in po telesu. 7letna Jolanda Samec iz Ajdovščine se je igrala s svojimi sorošnicami na domačem dvorišču. Nesrečna deklica je padla in si zlomila desno nogo. Obe ponesrečenci se zdravita v gorški bolnišnici. — Kamor sta se zetekli tudi 58letna Marija Bardi, ki

se je pri padcu poškodovala na rami in levi, ter 50letna gospodinja Franciška Jakonič iz Straže, pri kateri se pojavljajo znaki omračitve uma.

Izgubljeni nečak. 13letni Danijel Kosmačič, doma iz Bergonje, je prišel v Gorico s svojim stricem Francem Kosmačičem, ki je prišel v Gorico po opravkih. Šla sta tudi po Verdjevem Korzu, kjer si je detek radovedno ogledoval filmske slike. Ko je hotel spregovoriti s stricem par besed, je opazil, da strica sploh ni. Čakal je ure in ure, da bi se stric vrnil. Jokajočega dečka so spravili policijski organi na kvesturo.

Živilske in tobačne nakaznice izginjajo. 21letna natakariča Albina Susič iz Gorice se je mudila v nekem ambulatoriju v Nadškofjski ulici. Čez nekaj časa je opazila, da so izgubile iz ročne torbice tobačne nakaznice, ki so jih ji izročile nekatere osebe za nakup tedenskega cigaretnega obroka. Tudi 27letna gospodinja Ida Fazan je imela slšno smolo. Bila je v neki trgovini v Carduccijski ulici, kjer je pustila živilske nakaznice. To je opazila šele doma. Oblastva so glede obeh primerov obveščena.

Iz Trsta

Gojitev sončnic obvezna. Tržaški prefekt je odredil, da je gojitev sončnic obvezna v vseh občinah tržaške pokrajine, kjer so dosegi gojili koruzo. Kmetijsko gospodarstva v občinah Tržič, Redipolje, Ronki, Sv. Peter ob Soči, Skočjan ob Soči, Staranzano, Turjak in Gradež, ki imajo nad 15. ha površine, so dolžna gojiti sončnice na površini, ki odgovarja 20 odstotnemu deležu. Za druge občine tržaške pokrajine, kjer so kmetovalci gojili koruzo na površini, ki je manjša od 15 ha, pa so določene količine semena, ki morajo kmetovalci z njim posejati svoje njive.

Prijave setve. V smislu razglasa pokrajinskega urada za ugotovitev poljskih del v Trstu so dolžni poljedelci (lastniki in najemniki) prijaviti delo in setev na svojih gospodarstvih. Do 31. maja je treba prijaviti setev prvega pridelka, do 31. avgusta setev drugega pridelka. Razen tega je treba prijaviti do 31. avgusta stanje vprežne živine.

Razdeljevanje graha. Potrošniki občin Trst, Tržič in Milje prejmejo po 500 gramov graha.

Tržaški župan za dalmatinske begunce in priseljence. Tržaški župan je kot mestni poglavar in predsednik občinskega podpornega odbora sprožil pobudo v prid beguncem in priselencem iz Dalmacije, ki so se zatekli v Trst. Med drugim je predviden v katerikoli vs. Justa veliki koncert, na katerem bodo izvajali po večini Bachove skladbe. Čisti dobitek je namenjen podpiranju beguncem in priselencem iz raznih dalmatinskih krajev. Koncert bo dirigiral Anton Illersberg, sodelovala bosta orgelski mojster Emil Busolini in violinist Valter Ellis.

Sklepni simfonični koncert letošnje koncertne sezone bo v četrtek 20. t. m. s pričetkom ob 18. Večer je posvečen skladbam Richarda Wagnerja. Dirigiral bo Leopold Reichwein ob sodelovanju sopranistke Hil-de Konezini in baritonista Pavla Šöfflerja.

Prisilava 10letnice Tržaškega tria. Pod okriljem tržaške koncertne družbe, ki obnavlja s tem svoje delovanje, bo v nedeljo 23. t. m. v prostorih Verdijevega gledališča koncert Tržaškega tria, ki proušlavi s tem večerom 10letnico svojega obstoja.

Slikar A. Černigov razstavlja. V ponedeljek 17. t. m. je bila otvorjena v prostorih umetnostne galerije na Korzu razstava umetnin znanega tržaškega likovnega umetnika Avgusta Černigaja, ki je bil v zadnjem času zaposlen z delom v raznih cerkvaških gošče nadškofije. Sedaj bo vrnil v organizirano razstavo svojih najnovejših slik.

Demografska slika Trsta. Dne 15. aprila je bilo v Trstu 13 rojstev, 10 smrtnih primerov in 6 porok.

Smrtna kosa. Dne 15. aprila so mel drug umrli v Trstu 67letna Marija Viller, 63letna Alojzija Tomažič-Kovačič, 58letni Andrej Jurčič, 56letni Jožef Fripič, 93letna Antonija Prezel in 78letna Marija Fonda.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu uradnik Roman Tazan in gospodinja Lilija Pahor, uradnik Anton Pesce in dijakinja Elza Neffat, komisar javne varnosti dr. M. Sardone in zasebnica Neirna Stopar, uradnik Bogdan Castro in gospodinja Renat-Skerlavaj, zasebnik Guerni Nessi in šivilja Pija Franetič, zasebnik Rihard Gerzinič in gospodinja Silva Sopin, namočene Elja Bisaro in kartotečnica Marija Tavcar, poljelelec G. Cremonesi in zasebnica Zofija Kocovar, mehanik Josip Zotur in šivilja Blika Sancelin, preštrešek G.

Dvoje velikih, uspešnih predavanj za pripadnike obrti in trgovine

Delavska protikomunistična akcija se čedalje bolj razvija in zajemajo njena predavanja čedalje širše plasti prebivalstva v mestu in na deželi. Tako so se sedaj na predavanjih v tovarnah in drugih obratih pričela v Ljubljani predavanja tudi za obrt in trgovino. Udeležba je bila nad vsako pričakovanje velika. Dvornata delavskega zbora je bila že prenapolnjena, a še so prihajale nove skupine in čakale na Miklošičevi cesti. Tedaj so hitro organizirali drugo predavanje v sosedni dvorani Zavoda za socialno zavarovanje, a še vedno je moralo nekaj sto udeležencev oditi, ker tudi v tej dvorani ni bilo več prostora.

Istočasno je bilo torej dvoje predavanj. Pro-pag. ref. Del. protikom. akcije g. Jan. ki je improviziral to drugo predavanje je za uvod obravnaval pojem »izdajalca« in pokazal, kdo je pravi Slovenec in kdo res izdajalec. Da bi čim točneje prikazal pravi pomen besede izdajalec, je očital dva zgodovinsko najbolj znana primera izdajalcev: Judo Iskariota in pa Efilata. Omenil je malo znano dejstvo, da so vprav boljševeki, po katerih povelju so pri nas komunisti pripravili državljansko vojno, postavili ob Črnem morju Judi celo spomenik, tako trdna je povezanost komunistične doktrine z izdajalstvom.

Pri nas pa je bil komunist izdajalec vsakdo, ki ni hotel trobiti z njimi v en rog, se ni hotel suženjsko pokoriti njih poveljem in ni hotel spravljati naroda in domovine v še večjo nesrečo. Sami so se nazvali »osvoboditelje«, vso ostalo ogromno večino resnično za-vednih Slovencev pa so proglasili za »izdajalce« ki bi jih bilo treba čimprej likvidirati. Toda pravi, resnični veleizdajalci pred narodom in zgodovino so edino komunisti, ki so izrabili najtežje ure narodovega obstoja za državljansko vojno in za revolucijo, ker so spekulirali, da je narod kakor v agoniji in se njegove zdrave sile ne bodo mogle strniti v odpor proti nasilju. Sedaj pa je dovolj krvi, dovolj je žrtev! Danes moramo slediti samo enemu geslu: Narodne koristi nad vse! S tem geslom bodo dobri Slovenci domovno rešili in jo povedli v lepšo bodočnost.

V dvorani Delavskega zbora je bilo medtem predavanje g. Jesiha o komunizmu »Osvobodilne fronte«. Dejstvo, da je OF popolnoma in izključno komunistična, je pač popolnoma jasno in tega samo tisti še ne priznavajo, ki ne morejo, si ne upajo ali pa celo zlonamerno nočejo misliti z lastno glavo. Govornik je na podrobnih primerih pokazal kako je OF v vseh podrobnostih organizirana po komunistično. Komunisti so sprva nastopali pod raznimi krinkami in z zvijačo in z nasiljem jim je uspelo mnoge preslepiti. Vse svoje nasprotnike so proglasili za izdajalce, sami pa so delali z badojeljci že od vsega početka in dogovorno z njimi klicali nesrečo za nesrečo nad naše ljudstvo, obenem pa so morili za-vedne Slovence.

V tej skupni igri so se badojeljci znašli nad nedolžnim prebivalstvom, ga zapirali, streljali talce in končno odpeljali samo na Rab Klanci.

Ponesrečen. Po glavi se je potolkel pri padcu mali Angel Mola iz Giulianjeve ulice 42. 75letnega B. Pelca je ogrizel pes po levi podlaktici in desnem kolenu. Med dolo-m v zaklonskem predoru na trgu For-raggi se je ponesrečil 38letni Rino Vici. Pa-el je in se polil po levem kolenu. 66letni upokojenec Ferdinand Ive iz ulice Pilone št. 4, je padel v mestnem središču s kolesa in so polil po obrazu in čelu. Avto je povozil na Gardinidjevem trgu 50letnega Vinka Suzija iz Zorutijeve ulice, ki ima poškodbe po vsem telesu. 23letni Ka-o Mersič iz Spodnje Magdalene 65 se je ranil na polju na levi nogi. Zaradi infekcije je njegovo stanje precej resno. 4letni Sergij Zagor, ki stanuje na trgu Foraggi, je med igro prevrnil posodo z vrelo vodo in se polil po obrazu in rokah. Vsi ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Tatvine brez konca. V stanovanju gospe Ro-te Kolca v Crispjevi ulici 50 so se utihotapile tatvinske sile ter ji odnesle 7 juh, 5 brisač in hruse predmete v skupni vrednosti 7.000 lir. V zvezi s to tatvino je bila ovađena pristojnemu so-lisču 21letna Verina R., ki je nujno osumljena tatvine.

Polnoč ni čas za pomenik! Nena pa-trola je aretirala 53letnega delavca Va-ntina Brandulina in 23letno Ado Tede-ehi, ki sta se okoli polnoči pomenikovala v mestnem parku ob Juljski ulici. Ova-lena sta bila ravni kršitve javnih pred-pisov o policijski uri.

Polnoč ni čas za pomenik! Nena pa-trola je aretirala 53letnega delavca Va-ntina Brandulina in 23letno Ado Tede-ehi, ki sta se okoli polnoči pomenikovala v mestnem parku ob Juljski ulici. Ova-lena sta bila ravni kršitve javnih pred-pisov o policijski uri.

Polnoč ni čas za pomenik! Nena pa-trola je aretirala 53letnega delavca Va-ntina Brandulina in 23letno Ado Tede-ehi, ki sta se okoli polnoči pomenikovala v mestnem parku ob Juljski ulici. Ova-lena sta bila ravni kršitve javnih pred-pisov o policijski uri.

tembolj v čast gledališču če pomislimo, kako težko je z raznimi prpmočki v razmerah vojne časa Pisatelj dr. Ivan Pregelj je bil s tako predstavo dostojno prikazan in pro-savljen. »Azazel« se je v tej odrski obdelavi kar zablščal in vzbudil znatno przanje. Vseka-ko je bila srečna misel, da je za to uprizoritev preizkusil svoje scenografske sposobnosti arh. Gajšek, ki je z okusno izbranimi pripomočki ustvaril realizmu odmaknjeno, luzionistično sceno; pri tem pa mu ni šlo za originalnost po vsej sili, marveč predvsem za slikovitost in harmonijo, za okolje, ki v značaj domišljijo in vzbujajo življenjska čustva. To velja tudi za glas-bno prof. Matije Tomca. Med splošnimi odlikami uprizoritve je omeniti še znatno govo-rilno višino, ki je dokaj pripomogla, da je Pregelj krasni premišljeno izbrani jezik, ki je bolj moderno nervozen kakor klasično umerjen, učinkoval kot svojska vrednota »Azazela«.

Spričo dejstva, da je težje uprizoriti še vedno bolj v celotnem poteku igre, v mno-žici njenih značilnih prizorov in v njeni po-etično-simbolični vrednosti kakor na v psiholo-ko napetem konfliktu protagonistov, bolj v ilu-stracijah oseb in okolja kakor pa v dramat-skem razpletu karakterjev in situacij, je v tem primeru značilnejša celotna uprizoritev kakor na njene posamezne vloge. Vzlic temu se ne-kaj vlog dviga nad to prvenstveno skupinsko žalno igro, ki predvsem simbolizira čustva in ideje ter prikazuje pisano ozadje nastajajočega krščenstva v njegovi kalvarijski dobi.

Predvsem je v ospredju ga Ukmar-Boltrajeva kot Mirjam iz Magdale Umet-nica s kostumom, mimiko, kretnjami in gla-som prepričljivo izražala krščenstvo se borečo, nervozno, a duševno vse bolj jasno in čisto osebno, epokojene blodnice nje hrepenenje po Kralju, ki jo bo slednjič dvignil nad blato preteklosti. Zdi se, da je le tu in tam, posebej

12.000 Slovencev nekomunistov in jih tam pustili 4842 bedno poginiti. Komunisti pa so dali internati tudi nekaj svojih ljudi, da so lahko naredili iz taborišč visoko šolo komu-nizma. Njih geslo je bilo: Žrtve morajo biti. A teh žrtev je bilo naposled le preveč in tudi tisti, ki so lažni agitaciji spočetka nasledili so spregledali in se postavili nasilju po robu.

Tako je nastalo močno protikomunistično gibanje, ki se čedalje bolj širi, ki pa bo še bolj uspešno — je poudaril v sklepnih zva-janjih g. prodavatelj —, ko bomo postavili OF nasproti močno, organizirano in disciplinirano protikomunistično organizacijo, ki bo znala na eni strani že v kali zatreti vsakršno komu-nistično rovarjenje, na drugi strani pa bo tudi dosegla, da bo vsakdo dobil to, kar mu po pravici in zaslužnju gre.

Obe predavanji sta dosegli lep uspeh, do prihodnjaja pa bo še tudi vse tako urejeno, da bo dovolj prostora za vse poslušalce.

Beleznica

KOLENDAR:

Sreda, 19. aprila: Leon IX. Ema.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Nenavadni dvoboj.

Kino Sloga: Na rokah te bom nosil.

Kino Union: Ljubosumnost.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva c. 1. Mr. Bahovec, Kongresni trg 12. Mr. Komotar, Vič — Tržaška c.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA:

Sreda, 19. aprila, ob 18: Azazel. Red Sreda. Četrtek, 20. aprila, ob 18: Razbiti vrč. Red Četrtek.

OPERA:

Sreda, 19. aprila, ob 18: Carmen. Izven. Gostovanje Mile Kogejve in Ivana Fran-ca, članov zagrebškega Narodnega gledališča. Cene od 40 lir navzdol. Četrtek, 20. aprila, ob 18: Madame But-ter-fly. Izven. Gostovanje sopranistke Zlate Gjurgjenčeve, članice zagrebškega Na-rodnega gledališča. Cene od 40 lir na-vzdol.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

SKEDA, 19. APRILA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30 do 7.40: poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 9.10—9.20: Koračnica, napoved sporeda (nem. in slov.), koračnica. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30 do 12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Koncert Malega orkestra, vodi A. Dermelj. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Vsakemu nekaj. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Otroška ura — vodi Slavica Vencaj. 17.45—18.15: Vesela medigra. 19.00—19.30: Slovenske pesmi, poje tercet sester Dobrškovič. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. 19.45—20.00: Razgledi. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Klasični ples. 21.00—22.00: Večer pri Pavlu Lin-ckju. 22.00—22.10: Poročila v nemščini. 22.10—23.00: Rahlo napev doni. Od 23 na-prej: Koračnica, nato prenos proslave ob priliki Führerjevega rojstnega dne iz ljubljanske Opere.

Obvestila sportnikom!

— Predsedstvo Nogometne zveze. Po-zivam zastopnike vseh klubov, da se za-nesljivo udeležijo obveznega sestanka Nogo-metne zveze v četrtek, dne 20. t. m. ob 18. v posebni sobi restavracije »Slamič«. Predsednik.

SK Ljubljana. Pozivam igralce I. mo-štva, naj redno prihajajo na treninge, ki so vsak torek in četrtek ob 17. dalje na našem igrišču. Vsi in točno! — Načelnik.

SK Moste. Vse klubove člane, predvsem pa one I. moštva nujno vabim, naj redno prihajajo na treninge, ki so vsak torek in četrtek na igrišču Ljubljane ob 17. dalje. Prihajajte vsi in točno! — Načelnik.

— Iz SK Mladike, Igralec Lojze Gvar-djančič, ki je prejel ob svojem 700. nasto-pu v nogometni tekmi mnogo čestitk prijateljev in znancev in daril klubov, ki so igrali na velikonočnem turnirju, se po tej poti najlepše zahvaljuje. Posebej je dolžan zahvaliti tv. Agnola za krasno spominsko darilo.

še v zadnjem prizoru, ki je dramatski sploh premalo izdelan, šla nekoliko predaleč v prikazovanju afektov. Judo Simonovega iz Ke-ro-ta igra Jan. Pisateljeva zasnovata se osebe nam jo skuša približati bolj človeško, kakor lahko posnemamo o nji iz evangelijev; z ljubosum-nostjo je sicer vsaj nekoliko pojasnjeno nje-govo izdajstvo, ni pa jasno, čemu Mirjam že izpotočita čuti v Judi posebej resnega puš-kega čuha Azazela? Je to res demonična na-tura, ki čisto zavestno počenja in širi zlo? Jud bi zares pristojal demonizem vendar ga nima ne v svetopisemskih virih (pripada jo krogu apostolov) ne v Pregljevi konceptji, kjer je samo omahljiv izprijenec, najmanj pa v Janovi igri, ki je bila sicer zanimljiva in umetniško niansirana, ni pa kazala v določenih trenutkih zadostne strastnosti. — Izmed ostalih pomembnejših akterjev v drami spokojenec in izdajalec Jude je treba omeniti go. Kra-ljevo kot blago, umevaljoco Suzano, ga. Razbergerjevo kot ljubko strežnico Lio, ki podleže čaru mlade ljubezni; predvsem pa zaslužijo omenbo odlični Joel Vladimirja Skrb-niška Bitenčev Asim je bil tudi prav zadovoljiv. Mimo teh nastopajo nekateri naši priznani igralci v večjih ali manjših vlogah apostolov, romarjev, molivcev benečev itd. kakor tudi člani dramskega komparnega zbora in številni drugi. Treba je poudariti, da so posamezni skupinski prizori prav lepi, zlasti ne je posesti čicer epizodni, zgolj ilustrativni, vendar odskočni odlomki izdelani prizori okrog »človeka v kladi« (4. slika).

»Azazel« ni nikak verski misterij ali kaj podobnega; to je žalna igra tega sveta in nje-govih neskončnih bojov nad telesom in duhom. Pomen sedanje uprizoritve ni samo v tem, da je proslavila pisateljevo šestdesetletno, mar-več tudi v zanimivem in uspelem odzrekan-poizkusu.

